

Sygn. akt: III U 42/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2015r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Monika Obrębska
Protokolant:	sekretarz sądowy Przemysław Dudziński

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 maja 2015r. w O.

sprawy z odwołania S. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania S. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 11.12.2014r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje S. B. prawo do emerytury począwszy od dnia 01.12.2014r.;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

W dniu 2.12.2014r. S. B. złożył w Oddziale ZUS w P. wniosek o ustalenie uprawnień do emerytury. Po rozpoznaniu tego wniosku decyzją z dnia 11.12.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił mu prawa do tego świadczenia uznając, że nie udokumentował on żadnego okresu zatrudnienia.

S. B. decyzję powyższą zaskarżył, wnosząc od niej odwołanie. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że w okresie od 01.03.1968r. do 30.09.1978r. pracował w Kółku Rolniczym, a następnie w (...) w B..

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że odwołujący nie udokumentował żadnego okresu zatrudnienia. ZUS nie uwzględnił odwołującemu okresu zatrudnienia w (...) B. i (...) B. na podstawie oświadczenia i zeznań świadków, gdyż dokumenty te nie są zdaniem organu rentowego wystarczające do uznania tej pracy. ZUS wskazał, że odwołujący nie przedstawił żadnych dokumentów pośrednich potwierdzających to zatrudnienie.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że podstawą do ubiegania się przez odwołującego o prawo do emerytury jest art. 24 ust. 1 i 1b ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z tymi przepisami prawo do emerytury przysługuje mężczyźnie urodzonemu w okresie od dnia 01.01.1949r. do 31.03.1949r., po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 65 lat i 5 miesięcy. Na podstawie cytowanych przepisów emerytura przysługuje niezależnie od długości okresu pozostawania w ubezpieczeniu. Za ubezpieczonego uważa się osobę podlegającą ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, określonym w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, a także osobę, która przed dniem wejścia w życie ustawy podlegała ubezpieczeniu społecznemu lub zaopatrzeniu emerytalnemu, z wyłączeniem ubezpieczenia społecznego rolników – art. 4 pkt 13 cyt. wyżej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Podstawę wyliczenia powyższej emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz kwot środków zaewidencjonowanych na subkoncie - art. 25 ust. 1 cyt. ustawy.

Zgodnie z art. 174 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. cyt. wyżej ustawy przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy okresy składkowe, o których mowa w art. 6.

W celu ustalenia czy odwołujący rzeczywiście był zatrudniony w spornym okresie w (...), a następnie (...) B. Sąd dopuścił dowód z zeznań świadków oraz odwołującego w charakterze strony.

Odwołujący utrzymywał, że był zatrudniony w (...), a następnie w (...) B. od 01.03.1968r. na stanowisku kierowcy ciągnika. Nie był natomiast konsekwentny odnośnie daty zakończenia zatrudnienia. W odwołaniu wywodził, że pracował tam do 30.09.1978r. Podczas przesłuchania informacyjnego twierdził, że nie posiada żadnych dokumentów potwierdzających zatrudnienie, gdyż uległy one spaleni. Podał, że posiadał np. książeczkę ubezpieczeniową, ale spłonęła ona w pożarze gospodarstwa jego ojca, który miał miejsce w marcu 1978r. Na kolejnej rozprawie odwołujący załączył zaświadczenie Wójta Gminy B., z którego wynika, że pożar miał miejsce w dniu 30.03.1973r., a nie jak początkowo twierdził odwołujący w 1978r. Ponadto z akt rentowych KRUS wynika, że w kwestionariuszu dotyczącym okresów podlegania ubezpieczeniu odwołujący wskazał, że pracował zawodowo w (...) poza gospodarstwem od 01.03.1968r. do 02.01.1978r., a od 03.01.1978r. podlegał ubezpieczeniu rolniczemu jako użytkownik gospodarstwa.

Świadek C. B. podał, że on w Kółku Rolniczym (...) pracował od 1971r. Podkreślił, że kiedy on przyszedł do pracy odwołujący już tam pracował na cały etat jako kierowca ciągnika. Świadek zeznał, że on pracował w (...) B. do 1980r. Podał, że odwołujący zakończył pracę wcześniej, ale nie był w stanie określić do kiedy pracował. Świadek pamiętał, że w gospodarstwie ojca odwołującego w 1973r. miał miejsce pożar i pamiętał, że do pożaru odwołujący na pewno tam pracował.

Świadek L. K. zeznał, że również pracował w (...), a następnie (...) B. od 01.02.1967r. do 31.03.1971r. Świadek podał, że odwołujący przyjął się do pracy około pół roku później, ale nie był w stanie podać dokładnej daty. Zeznał, że podobnie jak on, odwołujący pracował jako traktorzysta. Również L. K. pamiętał, że w gospodarstwie ojca odwołującego w 1972r. bądź 1973r. miał miejsce pożar. Świadek podał, że odwołujący uczestniczył w odbudowie tego gospodarstwa, ale nie pamiętał czy po pożarze odwołujący kontynuował zatrudnienie w (...).

Świadek J. W. podał, że on pracował w (...) B. przez okres około 4- 5 lat do 1974r. Świadek zeznał, że pamięta, że odwołujący przyjął się do pracy wcześniej, bo pracował jeszcze z jego ojcem. Podał, że obaj pracowali jako traktorzyści na pełnym etacie. Świadek z uwagi na upływ czasu nie był w stanie precyzyjnie wskazać do kiedy odwołujący pracował w (...) B..

Sąd co do zasady dał wiarę zeznaniom świadków, nie znajdując podstaw by kwestionować ich szczerłość i wiarygodność. Świadców są osobami obcymi dla odwołującego. Nie mają żadnego interesu w składaniu fałszywych zeznań. Świadców pracowali razem z odwołującym w spornym okresie. Z uwagi na znaczny upływ czasu świadków nie byli jednak w stanie precyzyjnie określić daty zakończenia zatrudnienia odwołującego w (...) w B.. Analizując zeznania odwołującego, w kontekście informacji uzyskanych od świadków, w ocenie Sądu za wiarygodną należy uznać wskazywaną przez niego datę początkową zatrudnienia. Odwołujący utrzymywał, że rozpoczął zatrudnienie 01.03.1968r. Datę tę Sąd uznał za wiarygodną. Przypomnieć należy, że świadek B., który rozpoczął zatrudnienie 10.04.1971r. (vide świadectwo pracy k. 36 a.s.) wskazywał, że kiedy on zaczynał pracę odwołujący już tam pracował. Podobnie świadek W., który rozpoczął zatrudnienie 01.06.1971r. (vide świadectwo pracy k. 43 a.s.) potwierdził, że odwołujący już wówczas pracował. Świadek K. natomiast, który rozpoczął zatrudnienie 01.02.1967r. podał, że odwołujący przyjął się do pracy około pół roku po nim. Powyższe, spójne w tym zakresie zeznania świadków, pozwalają zdaniem Sądu na przyjęcie, że odwołujący rzeczywiście z dniem 01.03.1968r. rozpoczął zatrudnienie w (...) B.. Jako datę zakończenia zatrudnienia Sąd uznał natomiast za zasadne przyjęcie daty 30.03.1973r. tj. pożaru w gospodarstwie rolnym ojca odwołującego. Z treści zeznań odwołującego, jak też świadków wynika w sposób nie budzący wątpliwości, że do dnia pożaru, który jak wynika z zaświadczenia Wójta Gminy B. miał miejsce 30.03.1973r., odwołujący na pewno pracował w (...) B.. Przyjęcie późniejszej daty w tym zakresie jest niemożliwe z uwagi na brak przekonujących dowodów na potwierdzenie, że po dacie pożaru odwołujący kontynuował zatrudnienie w (...) B..

Sądowi nie udało się pozyskać akt osobowych odwołującego za sporny okres zatrudnienia. Z zeznań odwołującego, jak też informacji uzyskanych od świadków wynikało, że akta byłych pracowników (...) nie zachowały się – zostały spalone. Z pism z Urzędu Gminy B. i z (...) Związku (...) w O. wynika, że nie posiadają oni akt osobowych odwołującego i dokumentów byłego (...) w B..

Jakkolwiek nie zachowały się żadne dokumenty mogące potwierdzać zatrudnienie odwołującego w spornym okresie, to w przekonaniu Sądu przeprowadzone postępowanie dowodowe, a w szczególności dowody osobowe omówione powyżej, pozwoliły na dokonanie ustaleń umożliwiających zaliczenie odwołującemu okresu zatrudnienia od 01.03.1968r. do 30.03.1973r. do okresów składkowych. Odwołujący niewątpliwie we wskazanym okresie był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) w B. na stanowisku traktorzysty.

Reasumując powyższe Sąd doszedł do przekonania, że przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że do ustalenia wartości kapitału początkowego, a więc i do prawa do emerytury przewidzianej w art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych należy zaliczyć C. B. okres pracy w (...) w B. od 01.03.1968r. do 30.03.1973r.

Zważywszy, że emerytura przewidziana w art. 24 ust. 1 przysługuje niezależnie od długości okresu pozostawania w ubezpieczeniu, Sąd Okręgowy na podstawie art.477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał S. B. prawo do emerytury, przewidzianej w cyt. wyżej art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych począwszy od dnia 01.12.2014r. tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym został zgłoszony wniosek o świadczenie, stosownie do treści art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do emerytury, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.04.2010 roku, II UK 330/09, LEX 604220). W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do obciążenia organu rentowego odpowiedzialnością za nieustalenie wszystkich okoliczności niezbędnych do wydania decyzji o przyznaniu odwołującemu prawa do emerytury. ZUS nie dysponował bowiem niezbędnymi i wystarczającymi dokumentami pozwalającymi na uznanie spornego okresu zatrudnienia. Dopiero na etapie postępowania sądowego po przeprowadzeniu stosownego postępowania dowodowego odwołujący wykazał, że rzeczywiście był zatrudniony w (...) w B.. Z tych względów orzeczono jak w pkt. 2 wyroku.

Jedynie na marginesie powyższych rozważań wskazać należy, że odwołującemu, który jest uprawniony do emerytury rolniczej (vide decyzja 08.12.2014r. - akta KRUS), stosownie do treści art. 33 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, będzie wypłacane jedno wybrane przez niego świadczenie.